

VĚŠLET NA PĚŠECKO

Neděle, 11 srpen 2013

Jsem tu opět se svými prázdninovými jihočeskými toulkami a tentokrát vás zvu na sever Písecka, konkrétně do Milevska, ležícího na trase Tábor - Plzeň. Zdejší klášter, o němž dnes bude řeč, byl založen v letech 1184-1191, jedná se o nejstarší klášter na jihu Čech. Zásahu na jeho založení měl pán Jiří z Milevska.

Na výstavbě se podílel i budoucí první opat premonstrátského kláštera Jarloch, pokračovatel Kosmá, se stalo tehle. Roku 1191 klášter vyhořel, byl ale opět obnoven. Jarloch zemřel v Milevsku roku 1228 a byl zde pohřben, roku 1420 byl klášter pádem husitů a Jarlochovo tělo odneseno do Milevska na Zvíkov. V době husitských válek vzal klášter za své, neuhájil se. Tehdejší opat se snažil zachránit alespoň cennosti, které ukryl na hrad Písečnice, ale po dobytí tohoto hradu došlo i k jejich zničení. V 15. století vlastnili klášter Rožmberkové, později Švihovští, vamberkové, ti jej poté prodali pánovi z Hodějova. Tehdy došlo k opravám kláštera, zvláště péče byla věnována zpevnění hráze blízkého rybníka. Po Bílé Hoře byl pánem z Hodějova klášter, stejně jako ostatní majetek, zkonfiskován. Po chudých a bídných letech byl klášter kolem roku 1786 přeměněn na klášteru Strahovskému. Padesátá léta 20. století pozastavila načas premonstrátský život v Milevsku, ovšem již v letech sedmdesátých se stal klášter opět duchovním centrem, a v roce 2001 získává statut tehle domu. Tolik stručná historie zdejšího kláštera. ... Celý areál je však mnohem rozlehlejší a proto si nyní povíme, co hezkého nás čeká na prohlídce. Prohlídky se konají o prázdninách každým den od 10 do 16.30 hod., v neděli začínají o hodinu později. Základní vstupné činí 60 Kč. Pokud s sebou dostanete a v zájmu, počítejte s omezenou otevírací dobou - v pátek 14-16, sobota 10-16, neděle 11-16.. Nás se na konci ložských prázdnin ujala velice milá slečna a velmi důkladně nás seznámila jak s historií, tak s jednotlivými objekty. Nejkrásnější je mohutná bazilika Navštívení Panny Marie, která je téměř stejně stará jako samotný klášter. Ve druhé polovině 13. století došlo ke zboření části kostela, apsida a přímá lož byla znovu vystavěna v gotickém stylu. ... Další významné přestavby vznikly v době baroka, přeměněním barokní klenby. Na sklonku 19. století získala bazilika neorománskou podobu. Na konci 20. století a v roce 2004-2005 proběhly zatím poslední opravy jak exteriéru, tak interiéru. A věřte, budete se kochat. Ve 2. polovině 13. století byla k bazilice přistavěna gotická kaple sv. Markéty, která sloužila jako soukromá oratoř milevských opatů. Jiří od baziliky nás provedl do prostoru Rájské zahrady a románského konventu. Tady se bohužel tolik kochat nebudete, zub času vykonal své a tato část na svoje lepší přání a teprve čeká. Konvent a rájská zahrada kdysi tvořily srdce kláštera; sloužily jak k rozjímání a odpočinku, tak i k hospodářské činnosti a samozásobení kláštera. To nejlepší z komentované prohlídky nakonec - Latinská kůla s expozicí barokní knihovny. Převodní využití gotické budovy ze 14. století není přesně známo, snad hospic či hospodářská budova. V 16. století to již byla klášterní kůla, barokně přestavěná o století později. Nyní je tu kulturní sál a barokní knihovna. Musím říci, že kdyby převodkyně odemkla dveře do knihovny, zatajil se mi dech, tolik krásy v jedné místnosti ani se mi odtud nechtělo. Po prohlídce jsme si s dcerou ještě prohlédly celý rozsáhlý areál, přeměněným nad jeho budoucím využitím, nad tím, kolik peněz tahle obnova bude ještě stát. Klášter má mnoho fanoušků i z řad umělců, kteří zde vystupují na benefičních koncertech. A pak už naše kroky vedly na hřbitov s převodným románským kostelem sv. Jiljí, který je unikátní svojí síňovou klenbou, freskami a převodným gotickým krovem datovaným do let 1445 až 1446. Bohužel úprava kostela na smuteční síň této krásné památky velmi uškodila. Po návštěvě kláštera jsme zamířily do centra Milevska a pak na zámek Orlík, když přeměněním jsme navštívily Mirovice s velmi pěknou památní síní Mikoláše a Alšona a Matěje Kopeckého, obhlédly zámek Karlov a Varvašev, známý díky filmu Je třeba zabít Sekala. Poblíž Milevska je i známý hrad Zvíkov. O něm, stejně jako o lodní dopravě či jednom přeměněném zvěm mostu, někdy přeměněním. MIA.